

Tekst gwarowy — Płaza 2

Autor: Izabela Stapor

{smoothgallery image=F2608.jpg&title=Płazianki&caption=Płazianki, fot. Urząd Miejski w Chrzanowie, Referat Informacji Publicznej, Informatyki i Promocji}Wieś: Płaza

Nagranie i zapis: Izabela Stapor

Informator: Grupa śpiewaczo-obrzędowa "Płazianki" (zrzeszona w Chrzanowskim Stowarzyszeniu Folklorystycznym) w składzie: Emilia Kurowska – kierownik grupy (ur. w 1950 r.), Maria Kosowska (ur. w 1948 r.), Władysława Oleksy (ur. w 1941 r.), Zofia Chrzęścik (ur. w 1935 r.), Helena Płaszczycza (ur. w 1933 r.), Józefa Kozikowska (ur. w 1953 r.), Krystyna Bąba (ur. w 1940 r.), Władysława Styryna (ur. w 1950 r.); zamieszkałe w Płazie, gm. Chrzanów; nigdy na dłużej nie wyjeżdżały.

Przed Świętami

{vm}T262.mp3|L{/vm}Były podłogi z desek niemalowanych i co sobotę {tt}trzeba, uproszczenie grupy trz wymawianej jako cz|czeba{/tt} było te deski szorować. To były surowe deski, czeba było przynajmniej na niedziele wyszorować, {tt}raz, przejście ścieśnionego a > o|roz{/tt} w tygodniu. To jo {tt}pamiętam, rozłożona wymowa samogłoski nosowej ę, utożsamienie się pochylonego a z o|pamientom{/tt}, że po wyszorowaniu, żeby nie zadyptać zaś, czeba było chodzić. Papiry sie kładło jakieś zanim podłoga wyschła. Dopiero sie w niedziele papiry {tt}zbierało, ścieśnione e > i|zbierało{/tt}, bo już podłoga była {tt}przejście zwężonego a (< dawne długie a) w o|sucho{/tt}, można było chodzić.No, to papiry, a downo to sie kładło {tt}słomę, występowanie ścieśnionego o, zanik nosowości samogłoski ę w wygłosie (tak samo w polszczyźnie ogólnej)|słomé{/tt}.Albo słomé.A noj... nojwiency na Boże Narodzynie. To {tt}już musiała, mazurzenie, fonetyka międzywyrazowa udźwięczniająca (wymowa dźwięczna spółgłosek na końcu (w wygłosie) pierwszego wyrazu przed drugim wyrazem, który zaczyna się na samogłoskę lub na spółgłoski r, l, ł, m, n)|juz musiała{/tt} być na podłodze słoma. Tako prosto uciento i na tego jak... To dopiero wtedy była radocha dzieci.I siano tyż.Nie, nie na podłodze. A nie wolno było zamiatać. Downo w Boże Narodzynie w ogóle nic sie nie robiło, ta jak teraz.Moja mama tyż obiadów n|ie gotowała. W Boże Narodzenie, Wielkanocne Świent, Pierwszy Dzień Wielkiejnocy jadło sie to co sie oświęciło i to co było.Gotowało sie, u nos gotowali w Boże Narodzenie, ale sie {tt}ziemniaki, przejście samogłosek e > i oraz a > o (wyraz ziemniaki jest słowem charakterystycznym dla regionu Małopolski)|zimnioki{/tt} {tt}obierało|skrobało{/tt} we... {tt}fonetyka międzywyrazowa udźwięczniająca|dziż na jutro{/tt}, żeby nie...Używać noża.Nie używać noża w Boże Narodzenie.